



**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X.X. IR REVOLUT PAYMENTS UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

[Data] Nr. [Nr.]
Vilnius

Lietuvos bankas gavo pareiškėjo X.X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Revolut Payments UAB* (toliau – bendrovė) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2021 m. liepos 30 d. pareiškėjas iš savo sąskaitos bendrovėje inicijavo 39 966 Eur mokėjimo operaciją (toliau – mokėjimo operacija) gavėjui *SUFRALETTE 21 Kft* (toliau – gavėjas). 2021 m. rugpjūčio 1 d. pareiškėjas kreipėsi į bendrovę prašydamas atšaukti mokėjimo operaciją. Kreipimesi pareiškėjas bendrovei paaiškino, kad inicijuota mokėjimo operacija yra susijusi su sukčiavimu pasinaudojant sandoriais dėl virtualių valiutų pirkimo ir pardavimo. Pareiškėjas paaiškino, kad su juo susisiekęs asmuo pasiūlė investuoti įsigyjant virtualios valiutos, todėl pareiškėjas tikėjosi taip uždirbti didelį pelną, tačiau vėliau suprato, kad tapo trečiųjų asmenų neteisėtų veiksmų auka.

Gavusi pareiškėjo prašymą atšaukti mokėjimo operaciją, bendrovė 2021 m. rugpjūčio 1 d. susisiekė su gavėjo mokėjimo paslaugų teikėju dėl mokėjimo operacijos atšaukimo ir lėšų sugrąžinimo, tačiau gavėjo sąskaitoje lėšų nebebuvo, todėl pareiškėjui pateikė atsakymą, kad nėra galimybės atšaukti mokėjimo operacijos ir sugrąžinti lėšų.

Pareiškėjas nesutikdamas su bendrovės atsakymu kreipėsi į Lietuvos banką prašydamas išnagrinėti vartojimo ginčą. Pareiškėjas paaiškino, kad inicijavo mokėjimo operaciją gavėjui, tačiau, supratęs, kad buvo apgautas trečiųjų asmenų, nedelsdamas kreipėsi į bendrovę prašydamas atšaukti mokėjimo operaciją. Pareiškėjas teigia, kad bendrovė turi suteikti pakankamai laiko tam, kad mokėjimo operaciją būtų galima atšaukti ir sugrąžinti mokėjimo operacijos lėšas. Pareiškėjas prašė rekomenduoti bendrovei grąžinti mokėjimo operacijos lėšų sumą – 39 966 Eur.

Bendrovė Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime paaiškino, kad nesutinka tenkinti pareiškėjo reikalavimo, nes pareiškėjas žinojo, kad mokėjimo operacija buvo inicijuota, ir buvo gautas pareiškėjo sutikimas, naudojantis bendrovės programėle. Mokėjimo operacija buvo tinkamai autorizuota, todėl bendrovė pagrįstai ją įvykdė.

Pasisakydama dėl pareigos atšaukti pareiškėjo inicijuotą mokėjimo operaciją, bendrovė paaiškino, kad pareiškėjo prašymą atšaukti mokėjimo operaciją gavo po to, kai mokėjimo nurodymas buvo gautas bendrovėje ir mokėjimo operacija buvo įvykdyta. Bendrovė paaiškino, kad bendrovės Privatiams klientams taikomų sąlygų (toliau – Sąlygos) 18 dalyje nurodyta, kad vartotojo inicijuotas mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas bet kuriuo metu vieną darbo dieną iki to momento, kai lėšos iš vartotojo (mokėtojo) sąskaitos turi būti nurašytos. Pareiškėjas į bendrovę kreipėsi 2021 m. rugpjūčio 1 d., praėjus beveik dviem dienoms nuo mokėjimo operacijos inicijavimo ir įvykdymo. Pareiškėjui kreipusis dėl mokėjimo operacijos atšaukimo, mokėjimo operacija jau buvo įvykdyta, o bendrovei kreipusis į lėšų gavėją dėl mokėjimo operacijos atšaukimo, lėšų gavėjo sąskaitoje nebebuvo lėšų, todėl bendrovė neturėjo galimybės sugrąžinti mokėjimo operacijų lėšų.

Atsižvelgdama į pirmą išdėstą informaciją, bendrovė prašė atmesti pareiškėjo reikalavimą kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos

banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, šalių ginčas kilo dėl bendrovės atsisakymo pareiškėjui gražinti iš bendrovės sąskaitos su pareiškėjo sutikimu inicijuotos ir bendrovės įvykdytos mokėjimo operacijos sumą – 39 966 Eur.

Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas.

Nagrinėjamo ginčo atveju tarp šalių nėra ginčo dėl mokėjimo operacijos tinkamo autorizavimo. Pareiškėjas neneigia davęs sutikimą atlikti mokėjimo operaciją. Bendrovė Lietuvos bankui taip pat nurodė, kad mokėjimo operacija buvo pareiškėjo tinkamai autorizuota. Kadangi dėl mokėjimo operacijos tinkamo autorizavimo tarp šalių ginčo nėra, sprendime toliau nebus plačiau analizuojamos Mokėjimų įstatymo nuostatos, reglamentuojančios mokėjimo operacijų tinkamą autorizavimą, o mokėjimo operacija laikytina tinkamai autorizuota.

Nagrinėjamo ginčo byloje esminis pareiškėjo reikalavimas bendrovei yra sugražinti pareiškėjo inicijuotos ir bendrovės įvykdytos mokėjimo operacijos lėšas. Pareiškėjas teigia, kad bendrovė jam keipusis dėl mokėjimo operacijos atšaukimo turėjo atšaukti mokėjimo operaciją.

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje reglamentuota, kad mokėtojas bet kuriuo metu iki šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyto neatšaukiamumo momento gali panaikinti sutikimą įvykdyti mokėjimo operaciją. Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimo paslaugų vartotojas negali atšaukti mokėjimo nurodymo po to, kai jį gauna mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis. To paties straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad po to, kai mokėjimo nurodymas yra gautas mokėjimo paslaugų teikėjo, jį atšaukti galima tik tuo atveju, jeigu dėl to susitaria mokėjimo paslaugų vartotojas ir atitinkamas mokėjimo paslaugų teikėjas, o šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais būtinas ir gavėjo sutikimas.

Sąlygų 18 punkte nustatyta, kad „mokėjimą (įskaitant periodinį mokėjimą arba SEPA tiesioginį debetą) galite atšaukti bet kuriuo metu iki darbo dienos, kuri yra prieš mokėjimo iš jūsų sąskaitos įvykdymo terminą, pabaigos. Negalite atšaukti mokėjimo tą pačią dieną, kai jis turi būti įvykdytas iš jūsų sąskaitos. Tai reiškia, kad negalite atšaukti pervedimų tarp „Revolut“ sąskaitų. Taip pat negalite atšaukti valiutos keitimo, jei jau gavome jūsų prašymą jį atlikti.“

Bendrovė pateikė informaciją, kad gavusi pareiškėjo prašymą atšaukti mokėjimo operaciją gavėjui, nepaisydama to, kad mokėjimo operacija jau buvo įvykdyta ir lėšos pervestos gavėjui, kreipėsi į lėšų gavėjo finansų instituciją dėl lėšų sugražinimo, tačiau gavo atsakymą, kad gavėjo sąskaitose lėšų nebėra. Taigi, įvertinus tai, kad pareiškėjas į bendrovę dėl mokėjimo operacijos atšaukimo kreipėsi po to, kai mokėjimo nurodymas bendrovėje buvo gautas ir mokėjimo operacija buvo įvykdyta, o gavėjo sąskaitoje nebebuvo lėšų, darytina išvada, kad bendrovė neturėjo galimybės atšaukti mokėjimo operacijos ir pagrindo pareiškėjui gražinti mokėjimo operacijos sumą.

Įvertinus turimus duomenis ir finansinių paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, nėra pagrindo teigti, kad bendrovė nepagrįstai įvykdė mokėjimo operaciją, kurią atlikti sutikimą davė pats pareiškėjas. Nustačius, kad pareiškėjo mokėjimo operacija buvo autorizuota tinkamai, bendrovė ją įvykdė tinkamai, nėra pagrindo pareiškėjo reikalavimo bendrovei gražinti 39 966 Eur pripažinti pagrįstu. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjo reikalavimas bendrovei gražinti 39 966 Eur mokėjimo operacijos sumą yra atmetinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X.X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis